

İktisadi işletmesi bulunan derneğin kurumlar vergisi ve kurum geçici vergi mükellefiyeti ile Ba-Bs bildirim formu düzenlemesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.18.02-1744-217
Tarih	07.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.18.02-1744-217

07/06/2011

Konu : İktisadi işletmesi bulunan derneğin Ba-Bs düzenlemesi

İlgide kayıtlı dilekçenizde, meslek odanızın iktisadi işletmesinin kurumlar vergisi ve geçici vergiden muaf olup olmayacağı, Form Ba-Bs bildirimlerini verip vermeyeceği ile elde edilen bir gelir olması durumunda odalarına aktarımı sırasında tevkifat yapıp muhtasar beyanname ile beyan edilmesinin yeterli olup olmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1/ç bendine göre; dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefidir. Anılan Kanunun 2'inci maddesinin 5 ve 6'ncı bentlerinde de, dernek ve vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketleri ile kooperatifler dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmelerin, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler olduğu, bunların kazanç gayesi gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine

ayrılmış sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, Kurumlar Vergisi Kanununda dernekler verginin mevzuu dışında bırakılmış, bunlara ait veya bağlı olan ve faaliyetleri devamlı bulunan iktisadi işletmeler vergi kapsamına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Dernek ve Vakıfların İktisadi İşletmeleri" başlıklı madde gerekçesinde ".....vergi uygulamaları bakımından dernek olarak kabul edilen odalar, borsalar, meslek örgütleri ve bunların üst kuruluşları ile siyasi partiler, kurumlar vergisi mükellefiyeti kapsamında olmayıp söz konusu kuruluşların iktisadi işletmelerinin bulunması durumunda her hal ve takdirde kurumlar vergisine tabi olacaklardır." açıklamalarına yer verilmiştir.

Aynı Kanunun, "Kurumlar Vergisi ve Geçici Vergi Oranı" başlıklı 32'nci maddesinin (2) numaralı bendinde, kurumlar vergisi mükelleflerince, (dar mükellefiyete tabi kurumlarda ticari ve zirai kazançlarla sınırlı olarak) cari vergilendirme döneminin kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre ve cari dönemin kurumlar vergisi oranında geçici vergi ödeneceği hüküm altına alınmıştır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesinin 6/b-i bendinde; tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75'inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından (karın sermayeye eklenmesi kar dağıtımı sayılmaz) (2009/14592 sayılı BKK ile 03.02.2009 tarihinden geçerli olmak üzere) % 15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı;

"Muhtasar Beyannamenin Verilme Zamanı" başlıklı 98'inci maddesinde; 94'üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri (5615 Sayılı Kanunun 10'uncu maddesiyle değişen ibare. Yürürlük: 04.04.2007) ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecbur oldukları;

"Vergi Tevkifatının Yatırılması" başlıklı 119'uncu maddesinde ise; 94'üncü madde gereğince yapılan vergi tevkifatının, vergi kesenler tarafından (5035 Sayılı Kanunun 48/4-f maddesiyle değişen ibare, Geçerlilik:01.01.2004) beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine yatırılacağı ,

Hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75'inci maddesinde; "Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradıdır.

Kaynağı ne olursa olsun aşağıda yazılı iratlar menkul sermaye iradı sayılır:

.....

2.İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kar payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan karların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.)

....." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak, ... Vergi Dairesi Müdürlüğü ile yapılan yazışma sonucunda alınan ... sayılı yazı ile eklerinden Odanızın ... sayılı yazınız ile bedel karşılığı kurs vereceğinizden bahisle ... adına kurumlar vergisi mükellefiyetinizin açılmasını talep ettiğiniz ve iktisadi işletme oluşturduğunuzun tespit edilmesi üzerine kurumlar vergisi ve kurum geçici vergi mükellefiyetinizin tesis edildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, Odanızın bedel karşılığında üyelerinize kurs vermesi faaliyeti iktisadi işletme oluşturduğundan tesis edilen kurumlar vergisi ve kurum geçici vergi mükellefiyetinizin devam etmesi gerekmektedir.

Ayrıca, odanıza bağlı 19.02.2010 tarihinde faaliyete geçen iktisadi işletmenin vergisel yükümlülüklerini yerine getirmesinden (kurumlar vergisi ödendikten) sonra kalan karın, herhangi bir ayrıma tabi tutulmaksızın kurucu ortak olarak Odanıza aktarılması kar dağıtımı sayıldığından, dağıtılan kar payı Gelir Vergisi Kanununun 75'inci maddesinin 1'inci fıkrasının 2'nci bendinde belirtilen menkul sermaye iradı olup, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinin 6/b-i bendine göre % 15 oranında vergi kesintisi yapılması ve aynı Kanunun 98 ve 119'uncu maddeleri gereği bağlı olunan vergi dairesine beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, 350 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunun Genel Tebliği ile bilanço usulüne göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Forma (Form Bs) ile bildirmeleri yükümlülüğü getirilmiş, 362 ve 381 Sıra Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de bu yükümlülüğe ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Konu hakkında yayımlanan 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile söz konusu yükümlülüğün 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul

ve esaslar ile bildirim hadleri açıklanmıştır.

Aynı Tebliğin 1.1.2. bölümünde "Kurumlar vergisinden muaf olan mükellefler, muafiyetten yararlandıkları hesap döneminden itibaren Ba-Bs bildirim formu vermeyeceklerdir." açıklamasına yer verilmiştir.

Bu çerçevede, mükelleflerin kurumlar vergisinden muaf olmaları halinde, muafiyetten yararlandıkları hesap döneminden itibaren Form Ba ve Bs bildirimini verme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ancak, kurumlar vergisi yönünden mükellefiyeti bulunan meslek odanızın iktisadi işletmesi için 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin yukarıda belirtilen hükmü uygulanamayacağından Form Ba-Bs bildirimlerini verme zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

EKLER :

Özelge Talep formu

Görüş evrağı

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026